Poštnina plačana v gotovini. Leto XXII. Dolnja Lendava, 12. maja 1935. Štev. 19 Cena 1 Din.

Naročnina: doma na sküpni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.
V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogračekom i kalendarom letno 100 Din.
Plačati se mora bar mesečno naprej.
Štev. položnice 11806.
Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi

vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p, i oglasna taksa posebi. Popüst po dogovori.

Dragi volilci!

Iz dna düše i iz srca se Vam najlepše zahvalüjem za Vaše veliko zavüpanje, štero ste mi ob priliki volitev dne 5-ga maja izkazali. Vala pa naj to zavüpanje ne mojoj osebi, ne, nego mojemi dozdajšnjomi nesebičnomi i požrtvovalnomi deli za naš siromaški narod. I gda se dnes v tihoj molitvi zahvalim tüdi Vsemogočnomi za njegovo pomoč, se obračam ponovno z vročov prošnjov do Njega, naj mi olejša, naj mi pomaga nositi teški križ, naj mi obilno blagoslavla vse moje bodoče delo, delo posvečeno za splošen dobrobit naše lepe krajine i višjo čast božo. Ešče ednok vsem i vsakšemi iskrena zahvala za vse trüde!

Lendava, dne 6. maja 1935.

Dr. KLAR.

Izid volitev v dolnjelendavskom srezi v narodno skupščino dne 5. maja 1935.

Tek. št.	Občina	Število volilcov	Volišče	Število volilcov na volišči	Državna kandidatna lista – Sreski kandidatje na listi: Bogoljuba Jevtiča – Hajdinjak	Bogoljuba Jevtiča – Dr. Klar	Dr. Maček	Ljotič	Maksimovič
1.	**Beltinci**	1542	Beltinci	613	69	93	124		
			Bratonci	616	64	93	81		
			Gančani	313	1	15	249		
2.	**Bogojina**	802	Bogojina	668	53	426	12		
			Motvarjevci	134	6	68	5		
3.	**Črensovci**	1224	Črensovci	637	97	249	34		
			Srednja Bistrica	587	109	86	116		
4.	**Dobrovnik**	938	Dobrovnik	606	18	187	34		
			Kobilje	332	5	110	10		
5.	**Gaberje**	1010	Gaberje	518	50	98	109		
			Kapca	492	84	106	90		
6.	**Genterovci**	558	Genterovci	558	44	202	64	3	
7.	**Lendava**	920	Dolnja Lendava	570	79	323	15		
			Dolgavas	341	10	169	21		
8.	**Odranci**	984	Odranci	712	263	198	17		
			Melinci	272	7	139	17		
9.	**Orešje**	887	Petišovci	320	110	86	17		
			Orešje	567	42	220	106		
10.	**Polana**	573	Velika Polana	573	50	123	33		
11.	**Turnišče**	1010	Turnišče	563	17	262	29		
			Nedelica	447	17	79	150		
	Vsega sküpno	10448		10339	1195	3332	1333	3	

Izid volitev v sobočkom srezi prinašamo sküpno samo, ar smo šče ne dobili od posameznih občin. Dobila sta glase: g. Benko 6324, Dr. Maček pa 2005. Tak sta zdaj zmagala g. Klar v lendavskom srezi i g. Benko v sobočkom srezi. Obema gospodoma tüdi mi čestitamo i želemo njima vnogo uspehov na merodajnom mesti.

Kak osvedočiti tiste, šteri so nasprotni katoličanskoj veri, ka je edino v Kristušovoj Cerkvi rešitev iz zdajšnje dühovne i materijalne krize?

Organizirani boj proti katoličanskoj cerkvi vodi framazonstvo, komunizem i materijalistični socijalizem. Vse to je izrazita protiverska fronta, za šterov stoji močen tisk: knige, brošure, revije, časopisje i lepaki.

Kapitalist si postavi za najvekšo vrednoto kapital, obrat i dobiček, kmet dobiček iz gospodarstva, a nieden ne misli na dühovne vrednote, na Boga, večnost, pravičnost, lübezen, düšo i milost.

Denešnji svet preveč upošteva človekovo moč i telovno zmožnost, premalo pa se spomina, ka je človek stvorjeni od Boga i da je kotriga tela Kristušovoga.

Či je poleg toga še vzgoja doma i v šoli bole telovno kak düševno usmerjena, se lehko dete navzeme verske mlačnosti. Vnogo lehko pokvari tüdi slaba katehetska vzgoja. Ne more pa napraviti globoko vernoga i vzglednoga katoličana površno znanje verskih istin brezi globoke verske vzgoje. Zato pravi nemški pisateo Fiedler: „Žrtve nepravoga dühovniškoga včenja napravlajo armado verskih brezbrižnikov, kristjanov samo po imeni, zasmehovalcov vere i sovražnikov“ itd.

Ali bo svet brezi vere dober i srečen? Nikdar! Nevernost je smrten greh i najvekša nesreča. Srce, štero zavrže Boga, ostane prazno i vse dobrote sveta nemrejo te praznote izpuniti. V srce se naseli nezadovolstvo i nemir i gda pridejo nad človeka vüre trplenja i nesreče, nema sovražnik nikše moči i tolažbe; nevernost poganja nesrečnika v obüb, največkrat v samomor. Tüdi gospodarski liberalizem i navuk o neodvisnoj slobošččini, tüdi komunizem i socializem nemrejo človeka rešiti iz težke zdajšnje krize. Rešitev je jedino v katoličanskoj cerkvi, štera je od Sina božega nastavlena za nezmotlivo čuvarico i vučitelico božega nazveščenja; Kristuš sam pa v Cerkvi vsikdar žive, jo s sv. Dühom vodi i joj davle zveličanske milosti. Cerkev nas vči, ka je cerkev reč i podoba boža, ka sega življenje v večnost, ka je boža pravica, ka so večne postave, po šterih se more ravnati drüžba, če si šče zagotoviti srečno življenje na zemli. Prava kažipot k večnoj sreči so desetere zapovedi, štere vrejüjejo zasebno i socialno življenje, štere nam gučijo od vseh dužnostih, štere ma človek do Boga i do sebe i do bližnjega. Bog sam je oblübo vsem, šteri bodo njegove zapovedi spunjavali, blagoslov v zdajšnjem življenji, vsem pa, šteri je bodo prestapali, proklestvo v zemelskom življenji i po smrti večno pogüblenje (V. Moz. 28, 1—48).

Katoličanska Cerkev je z navukom Kristušovim spreobrnola najbole divje narode i napravila z njih kulturne lüdi. Brezi nasilja je izvršila najvekše socialne reforme. Rešila je na milijone pravih robov i gospodara vzdignola k zavesti, da smo vsi deca ednoga Oče v nebesaj. Prinesla je ženi slobodo i čast. Vredila je s krščanskim zakonom drüžine, vretino znotrašnje sreče i fundament narodne moči. Z deli krščanske dobrodelnosti je skoro edina brisala skuze tistim nesrečnikom, šteri zavolo betega ali prirodnih nesreč nemrejo vživati sreče na zemli.

Vednako moč ma Cerkev tüdi dnes, ar žive v njoj Kristuš, večna istina i večna dobrota. Tüdi nova pokvara moderne drüžbe, omejavanje potomstva, štero do zvünredne strahote narašča po največkrat zato, ar se je drüžba odtüjila Bogi, se lehko ublaži, če bodo vnožine spunjavale naročilo Jezušovo: „Iščite najprle Bože kralestvo i njegovo pravico“. (Mt. 6, 33).

Dühovnik more podpirati vse z molitvijov, ar je vera ne samo delo razuma i vole, nego predvsem delo bože milosti. Če Gospod ne zida hiše, je tüdi dühovniki nemrejo.

Krepko naglašüje sv. Oča, ka trbe vzgojiti lajiške apoštole v vseh stanovih i slojih. Apoštoli delavcov naj bodo delavci, apoštoli trgovcov trgovci itd. i to takši, šteri najbole poznajo düšo, misli, žele i težnje sovrstnikov. Vse delo pa morata voditi krščanska pravičnost i lübezen. Pravičnost sama ne premore vsega, zato trbe dejanske lübezni. „Po tom vas bodo lüdje spoznali, da ste moji vučeniki, če se lübite med sebov“. (Jan. 13, 35). Zato sv. Oča s takšov nujnostjov povdarjajo krščansko dobrodelnost. Veri odtüjene bomo pridobili z vrejenov dobrodelnostjov. Najlepši vzgled dobrodelnosti i prave lübezni do siromakov nam je naš Gospod i Vučiteo, šteri se je popunoma žrtvüvao za nas na križi. Tüdi nam bo pri pridobivanji versko odtüjenih za Kristuša potrebno požrtvüvalne lübezni, ar se düše rešavlejo z žrtvami.

(Oglasnik lavantinske škofije.)

Vpelavanje preč. g. Bakan Štefana, plebanoša na lendavsko faro.

Lepoga Marijinoga meseca, maja, prvi den so prevzeli veliko lendavsko faro novi plebanoš, g. Bakan. Velika lendavska cerkev se je do zadnjega kota napunila, eščе v segeštijo si teško prišeo, tak gosto je bila tüdi ta zasedena.

Na cerkvenoj steni pred vhodom skoz glavna vrata te je pozdravo lepi, veliki venec i obširna korona, spletena iz živoga cvetja na spomin, ka dühovnik življenje bože vleva v düše i to povekšava. Z župnišča je sprevodila novoga plebanoša v cerkev dühovščina, Marijina drüžba i cerkveni odbor. Med gostim špalirom nebrojnoga naroda, obdan novi g. plebanoš kre dva kraja z vencom Marijine drüžbe, je prišo sprevod do velikih dver cerkve sv. Katalejne, gde je novoga plebanoša najprle pozdravo v imeni cerkvenoga odbora g. dr. Klar Franc, zdravnik, slovenski i vogrski. Svoj govor je pleo iz rož ki jih je Kristuš posado: Ti si Peter i na to pečino zozidam svojo cerkev. Za njim je pozdravo novoga plebanoša v imeni občine Lendave te predsednik, g. Bačič slovenski. Za njim deklica iz šolskoga vrtca z lepov slovenskov pesmicov, nato pa dve Marijinivi drüžbenici, edna slovenski, drüga vogrski. Na zadnje je vučenka meščanske šole, Ciganova iz Sr. Bistrice, pozdravila novoga plebanoša s prekrasnov slovenskov pesmicov. Vnogo src se je genolo i oči zarosilo pri lepih pozdravaj.

Nato je g. Jerič Ivan, dekan, izročo cerkvene klüče novomi plebanoši i ga vpelao pred velki oltar. Tü je novi plebanoš položo prisego na kat. vero i oblübo pokorščino višešnjoj cerkvenoj oblasti, dobo do rok evangelsko knigo, ka glasi Kristušov evangelium i klüč od tabernakla, da hrani z božim telom nemrtelne düše. Gda je dobo od g. dekana Jeriča cerkveno robačo i kapo, je stopo g. Jerič na predganico i v krasnoj slovenskoj i vogrskoj predgi razložo düševnoga pastira poslanstvo, ki ga sam Oča Bog pošila, da nadomešča njegovoga Sina, Jezuša Kristuša na zemli, ki v nebi vekomaj kralüje. Po predgi je novi g. plebanoš obslüžo slovesno sveto mešo, pri šteroj njemi je dvorila vsa navzoča dühovščina, kak dekan Jerič, sošolca Kolenc, tajnik kat. akcije z Maribora i Luževič, kaplan z Račj, kaplana Halas i Berden, vp. plebanoš Klekl, nadale diakon Zelko i klerik Jerič Miška.

Oblast je zastopao g. dr. Kartin, srezki načelnik. Po božoj slüžbi se je zaspevao Tedeum i v cvetlice ovita lendavska cerkev je še lepše rože povila v šopke v düšaj po gorečoj meši novoga plebanoša i vrelih molitvaj vernikov i vseh ostalih nazočih vu cerkvi.

Po božoj slüžbi je novi g. plebanoš sprejemao čestitke i pogostio svoje stariše, rod i prijatele. Pri obedi se je novi g. plebanoš prvi zahvalo za izredno milošččo, da je v mladih letaj dobo na rame to teško breme velike lendavske fare i proso pomoč vseh, naj ga podpirajo v njegovoj odločnoj borbi odločno za božo čast i zveličanje düš. Odgovorila sta njemi g. dekan Jerič i g. dr. Kartin,

Lista Jevtičova je dobila v celoj državi absolutno večino i zato dobi po zakoni dve tretjini poslancov. Glasalo je 70%, to je velika večina naroda je povedalo svojo reč.

sreski načelnik. G. dekan je izrazo zadovolstvo, da je po njegovom odhodi spražnjena, a od njega vu vnogom pogledi popravlena lendavska fara dobila vrednoga naslednika, ki bo po njegovih namenaj dovršo tisto, ka se še ma dovršiti. Dr. Kartin pa je gučao od lepoga složnoga življenja, štero lada v lendavskom srezi med civilnov oblastjov i dühovščinov i je želo vse dobro novomi plebanoši. V imeni cerkvenoga odbora ga je pozdravo g. dr. Klar s prijatelskimi rečmi i njemi obečao odborovo pomoč. Sošolec Kolenc ga je še nazadnje pozdravo z rečmi, punimi zavüpanje i lübezni. Obeda so se vdeležili še gg. dr. Bratina, podnačelnik, Bačič, predsednik občine Lendava, dr. Stupica, odvetnik, Tomka, trgovec, kotriga cerkvenoga odbora, Neubauer, kotriga cerkvenoga odbora i ostali gospodje, ki so pri sv. meši novomi g. plebanoši dvorili. Č. šolske sestre so z vsov lübeznostjov dvorile gostom.

Gospod Bakan, novi lendavski plebanoš, so goreči sotrüdnik naših listov, zato njim tüdi mi kak dobrotniki naših kat. listov, kak razširjalci Kristušovoga düha po njih med naš narod, kak nevpoglivomi boriteli za pravico i odkritomi prijateli našega lüstva v Slovenskoj krajini, najglobšo zahvalnost izrekamo za vsa dobra, štera je včino po naših listaj i ovak našemi lüstvi. Naj ga vodi sladko Srce Jezušovo na težavnoj fari i naj ga podpira dobra Mati Marija, šteriva čast je tak goreče širio i bo tüdi naprej širio med lüdstvom. — Na vnoga milostipuna leta!

NEDELA.

Tretja nedela po vüzmi.

Zaistino povem vam: Jokali bodete i žalüvali, svet pa se bo veselio; vi bodete žalüvali, ali vaša žalost se bo spremenila v veselje, aleluja.

V. Ostani z nami, Gosdod, aleluja.
O. Ar se večeri, aleluja.

Molimo. O Bog, ki zablojenim kažeš svetlost svoje istine, da morejo priti nazaj na pot pravičnosti, daj vsem, šteri se krščanskoj veri štejo, da bodo zametavali, ka je tomi imeni nasprotno i činili, ka njemi je prikladno. Po Gospodi našem . . . Amen.

*

Evang. sv. Jánoša vu XVI. táli.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezuš Vučenikom svojim: Ednó malo i že me ne te vidili: i pali edno malo i vidili te me; ar idem k Oči: Veleli so zato nešterni od vučenikov njegovi eden drügomi: ka je to, ka nam pravi: edno malo i ne te me vidili i pali edno malo i vidili te me; i ka idem k Oči? Pravili so záto: ka je to, ka pravi, edno malo? Ne vemo, ka guči. Spoznao je pa Jezuš, ka so ga šteli pitati i pravo je njim: od toga zvidavate med vami, ka sam velo: edno malo i ne te me vidili i pali edno malo i vidili te me? Zaistino, zaistino velim vam: ka te se skuzili i jokali vi: svet de se pa radüvao: Vi te se pa žalostili; ali žalost vaša obrné se na radost. Žena, gda rodi, žalost má, ar je prišla njé vüra: gda pa porodi dete, že se ne spomené z boleznosti za volo radosti, ka se je človik narodo na svet. I vi zato zdaj toti žalost mate, ali bodem vas pa vido i radüvalo de se srcé vaše i radosti vaše nišče od vas ne vzeme.

*

Berilo iz pisma svetoga apoštola Petra (1 Pet. 2, 11—19). Prelübi! Opominam vas kak tüjince i popotnike, da se zdržite mesenoga poželenja, ki se vojsküje proti düši. Lepo živite med verniki, da bodo v tom, v kom vas obgrizavajo kak hüdodelnike, zavolo dobrih del, ki jih bodo videli, na den obiskanja, začnoli Boga slaviti. Podvržite se zavolo Gospoda vsakšemi človečemi redi: bodisi krali kak najvišjemi, bodisi poglavarom kak od njega poslanim, da hüdodelce kaštigajo, dobre pa pohvalijo; zakaj to je boža vola, da po dobrih delih zamukne nevednost nerazumnih lüdi; kak slobodni, pa ne kak bi slobodo meli za pokrivanje hüdobije, nego kak boži služabniki. Vse poštujte, brate lübite, Boga se bojte, krala častite. Služabniki, bodite gospodarom z vsem strahom podložni ne samo dobrim i krotkim, nego tüdi čemernim. To je najmre po voli v Jezuši Kristuši, našem Gospodi.

*

„Opominam vas kak tüjince i popotnike". Važno istino je povedao s temi rečmi prvak apoštolov sv. Peter. Tüjinci smo tü na zemli. Tüjinec je tisti, ki je ne tam doma, gde se nahaja. Tak smo tüdi mi ne doma na zemli, nego naša domovina je na drügom sveti. Tam bomo večno prebivali. Važno je, da se na to spomnimo, ar če poglednemo okoli sebe i samoga sebe, vidimo, da smo na to pozabili mi i denešnji svet. Če najmre znamo, da nas na drügom sveti čaka prava domovina, pravi dom, te bi se nam to moglo poznati na našem življenji. Te s tem življenjom ne bi smeli biti zadovolni. Naše misli, naše želе bi morale leteti naprej, proti grobi i prek groba — v večnost. Ta bi nas moralo vlečti. Tüjinca vsikdar vleče v domači kraj. To bodete znali vi, dragi bratje i sestre, ki si v tüjini, v Franciji ali Ameriki iščete vsakdanešnjega krüha. Ne mine den, da se ne bi spomnili na drage Vam domače i domači dom. — Denešnji svet pa tak živi, da nikaj ne bi znao od večnosti, od prave naše domovine. Če najmre primerjamo trüd za zemelsko življenje i trüd za večno življenje, vidimo, da nega primere. Zemelskomi, časnomi, kratkomi življenji dosta več trüda posvetimo, kak neminlivomi, večnomi življenji. Cele dneve skrbimo za vsakdanešnji krüj brez misli na Boga i samo tü pa tam se vtrgnemo vkraj od dela, da svojo düšo nahranimo z molitvov ali sv. mešov. Ja, svet je preveč materijalističen, kak pravimo. Samo to verje, ka vidi, ka lehko prime i poje, za dühovno dobro se ne briga dosta. — Zato pa opomin apoštola Petra tüdi nam vala v punoj meri. Ne smo tü na zemli doma, nego tü samo potüjemo v večnost. Večnost je naš cio, zato nam ta mora biti vsikdar pred očmi. Potüjmo tak, da ne zablodimo. Naša sv. vera nam kaže pot. Hodimo, živimo po njoj.

Te tjeden bom molo, trpo i delao vse: *naj ljubljanski eucharistični kongres obilen sad obrodi.*

Kakši odgovor so dali uredniki pobožnih slovenskih listov tistim, ki so šteli pobožne liste odpraviti, odnosno je združiti z „Bogoljubom?"

Uredništva slovenskih nabožnih listov so dobila sledeči dopis:

Zapisnik
Konference Sodalitatis za kranjski okoliš z dne 22. nov. 1934.

Navzočih 25 duhovnikov.

„Konštatira se, da je za slovenski narod in posebno za sedanje težke gospodarske razmere preveč nabožnih listov. Ljubljana dosedaj ni mogla urediti redukcije nabožnih listov, radi tega smatrajo duhovniki — dušni pastirji, da mora priti iz dežele odločen korak, ki privede do redukcije nabožnih listov. Sklene se soglasno, da se pozovejo uredništva oziroma lastništva vseh nabožnih listov, da se do 16. decembra 1934. dogovore z uredništom oziroma lastništvom Bogoljuba glede zmanjšanja števila nabožnih listov in glede tega, kako naj Bogoljub prevzame naloge reduciranih listov. Če se do 16. decembra ne doseže med lastništvi listov potreben sporazum glede redukcije, se oznani po vseh župnijah, naj se verniki v l. 1935. naroče le na Bogoljub in naj opuste druge nabožne liste.

Sklep konferenee se pošlje vsem drugim konferencam Sodalitatis v škofiji, da sprejmejo podoben sklep tudi drugod in enako postopajo. O tem sklepu naj se obveste tudi uredništva vseh slovenskih nabožnih listov".

Mestni župni urad v Kranju.

Matija Škrbec l. r.

— —

Razumljivo je, da nas je to zabolelo. Saj pri izdajanju verskih časopisov ne iščemo nobenega dobička, sotrudniki pišejo zastonj iz golega idealizma. Kdor pozna naše verske časopise, ve, da v njih branimo in širimo ideje, ki jih širi katoliška Cerkev. Vsakdo pa tudi ve, da tudi najboljša ideja polagoma zamre, ako je ne podpira tisk.

Vprašanje je treba na vsak način razčistiti.

Da ne bo nadaljnega nesporazumljenja med nami, ki se borimo za eno Kristusovo kraljestvo, naj nam bo v sledečem dovoljeno, da tudi mi povemo svoje misli.

Odgovorimo stvarno in jasno — sine irat et odio (brez srdov) — na predlog duhovščine kranjske sodalitete za redukcijo verskih časopisov!

Kako vzvišena je beseda kardinala Faulhaberja, ki jo je izrekel ob neki priliki: „Čim več dobrih časopisov, — tem več dobrega semena pade v človeška srca".

Zato beseda „preveč verskih časopisov imamo" nikakor ni na mestu. Naši verski nasprotniki imajo vse polno časopisov, s katerimi zalagajo svoje ljudi in s katerimi vabijo tudi našega človeka v svoj tabor.

Pri vseh narodih imamo isti pojav kot pri nas, povsod kar mrgoli časopisov. Prav je tako. Na vse mogoče načine je treba delati, v vseh smereh delati, da se dober tisk razširi med ljudstvo. Ljudstvo hoče imeti pestrosti tudi v časopisju in je navezano prav na gotove časopise, druge bo radikalno odklanjalo, ker mu ne prijajo. Časopisov mora biti mnogo. Vsak ima pravico do obstoja, če piše po namenih sv. Cerkve. Zelo umestno je dejal na pastoralni konferenci 28. novembra t. l. v Ljubljani Msg. Steska: „Vsi verski časopisi naj ostanejo, če le morejo izhajati".

Pogrešena je misel, da bi se vsi verski listi spojili in tvorili „Bogoljub". Nerazumljivo je, zakaj ravno Bogoljub, ki je menda glasilo Marijinih družb? Zakaj ne raje „Cvetje", ki je glasilo III. reda in je obenem prvi in najstarejši slovenski list? Ali zakaj ne „Glasnik", ki je starejši kot Bogoljub in ravno tako povsod razširjen? Zakaj ne Salezijanski vestnik, Kraljestvo božje, Misijoni? Prav vsak verski list je glasilo kake verske organizacije in ima lepo začrtano smer, ima svoje stalne naročnike, lepe članke — in to je dovolj.

Priznati moramo, da so naši verski listi dobro urejevani, zelo dobro in skrbno. Kdor to zanika, s tem pove, da jih ne bere. Treba je pisati poljudno, v lahkem slogu. Taka beseda gre našim ljudem, v srce, pa naj so učeni ali preprosti. Par gospodov je poudarjalo potrebo časopisa za našo inteligenco. Mnogo inteligence žal ne bere verskih stvari. Res je pa: čim bolj preprosto piše kak verski časopis, tem bolj je sposoben za inteligenco. Kaj pomaga govoriti o občestvenosti, o otroštvu božjem ali o mističnem telesu Kristusovem, ko pa o bistvenih dogmatičnih in moralnih rečeh nimajo žal ljudje večkrat pravega pojma. Če hoče imeti inteligenca svoj časopis, naj spremeni „Čas" v tak časopis.

Spojitev vseh verskih listov v enega je utopija (nedosegljivo). Vse verske organizacije bi v tem enem listu ne našle prida, zakaj uredništvo bi se zanje nič preveč ne gnalo. S takim pretiranim centralizmom bi bil zamorjen ves idealizem in vsa požrtvovalnost avtonomnih listov. Konec bi bilo neplačanih urednikov in sotrudnikov.

Nesrečna je tudi misel, naj bi se ustanovil list za inteligenco, za delavca in za kmeta. V verskem oziru jih ni treba prav nič opredeljevati. Božja beseda naj bo dostojno, a preprosto zapisana — pa jo bo vsakdo prav razumel.

Duhovnik je pastir in ne najemnik, pa tudi ne kolporter. Nobene žrtve naj se ne ustraši. Priporočati je dolžan vsak dobar tisk — pa naj pride od koderkoli. Ni si treba delati v denarnem oziru nobenih težav. Duhovnik vpraša pred novim letom, kdo se bo naročil na kak verski časopis, določi termin, do kdaj je treba prinesti denar. Ko ima potrebni denar zbran, naroči časopise — in stvar je gotova. Čemu iskati težav tam, kjer jih ni. Če ne dobi denarja, naj ne naroči časopisov.

„Dobiš 20 Misijonskih koledarjev. Zdaj si ves v zadregi; ne veš, kaj ti je storiti". Če imaš organizirano župnijo, boš dal koledarje zaneslivi osebi, ki jih bo razpečala. Če tega ne moreš, ker pač nimaš organizirane župnije, pa jih pošlji takoj nazaj. Ne vem, čemu si delati toliko skrbi.

To sem omenil radi tega, ker zahtevajo nekateri duhovniki redukcijo časopisov iz materialnih ozirov. Če duhovnik noče direktno delati za dober tisk — prav; toda nikakor ni prav in zelo krivično je delati proti krščanskemu tisku in proti kateremukoli nabožnemu listu.

Intencije papežev (zlasti Leona XIII.) so, da se širi in utrjuje III. red, da se širijo in utrjujejo mnogoštevilne bratovščine. Brez tiska to ne gre. Dobri verski listi so najboljša opora dušnega pastirstva. — En sam verski list bi kmaln izbrcnil in to in ono versko organizacijo, kakor uče izkušnje.

Tudi nimamo v zgodovini primere, da bi Rim kdaj prepovedal kak nabožen list, ki vrši svojo dolžnost.

Pri vseh krščanskih narodih najdemo podobna glasila kot so: Cvetje, Glasnik, Salez. Vestnik, Misijoni, listi za širjenje edinosti. Zakaj naj bi bil edino slovenski narod brez teh listov? Čemu naj bi delali samo mi izjemo?

Naročnikov na vse verske liste imamo Slovenci nekako 150.000. Če bi imeli en sam verski list, bi v najboljšem primeru ostalo kakih 30–40.000 naročnikov. To bi se reklo: Mi sami bi uničili do 120.000 verskega tiska! Vsi drugi verniki bi bili brez nabožnega čtiva, ker bi bil skupen list predrag. In komu bi se ljubilo listati po takem časopisu, ki bi bil pravcata knjiga? — In če nastopi kaka protiverska vlada. Uničiti en sam verski list ji pač ne bo težko.

Noben človek, ki stvar mirno presoja, ne bo soglašal z ravnanjem duhovščine kranjske sodalitete, kot ga je obsodil tudi naš gospod škof; vsak trezno misleč duhovnik bo odločno nastopil proti redukciji našega časopisja, ker nabožni slovenski listi take redukcije ne morejo sprejeti na znanje, zlasti pa ne v taki obliki, kot se je zahtevalo v Kranju. Pač pa bi mi predlagali, naj bi se Bogoljub spremenil v izključno glasilo Marijinih družb, da bo tako velika organizacija dobila pri nas svoje lastno glasilo in se vodila po enotnih smernicah. Potem bo dobil Bogoljub svojo posebno upravičenost do obstanka in si bo zagotovil svojo trdno podlago.

(Pri nas. Mar. List. Vr.)

— —

Pri pastoralni konferenci 28. nov. 1934. v Ljubljani je padla beseda tudi o fuziji mladinskih listov, Lučke, Angelčka, Vrtca in Zamorčka.

Naj dam v tej zadevi sledeče pojasnilo: Do leta 1931. Slovenci nismo imeli nobenega verskega mladinskega (otroškega) lista. Vrtec in Angelček sta bila beletristična. Zamorček ni igral in ne igra nobene vloge v tem oziru in ga ni vredno jemati v poštev. Ima pred očmi le afriške misijone. Na prigovarjanje našega g. škofa sem začel izdajati l. 1931. „Lučko" s prilogo „Jezusovi dnevi". Otroci so z navdušenjem segli po njej; naročnikov ima od začetka do danes 14.000 brez nazadovanja. Nekaterim gg. doktorjem in profesorjem „Lučka" morda ni všeč, všeč pa je otrokom, ki jo z navdušenjem bero. Nekateri gg. namreč mislijo, da so mladinski časopisi za to tu, da so literarno na višku (čeprav jih otroci nič ne bero) in da jih zdevljemo v knjižnice. To ne sme veljati za noben verski časopis, zlasti ne za mladinskega.

Ko smo torej dobili Slovenci verski listič za mladino, tedaj je naenkrat postal tudi „Angelček" verski

listič in glasilo Marijinih vrtcev. Število naročnikov „Angelčka“ je zrastlo, „Lučka“ je ohranila svojih 14.000. O „Vrtcu“ ne govorim, ker ni verski list. Po mojem gre tu le za verske liste, ki so gg. katehetom v šoli nekakšna pomočna knjiga — učilo.

Kaj naj ukrenemo? „Angelček“ in „Lučka“ naj se združita v splošen verski list — tak, kot je zdaj „Lučka“, ki se ne zavzema le za eno versko organizacijo, ampak za nobeno in vsako.

Mnogo bolje pa je, da oba lista ostaneta. Tekma med obema bo dobro delala za napredek in razširjanje obeh. Ko bi namreč „Lučka“ ne pričela izhajati, bi bil „Angelček“ še danes samo beletrističen list. — To je priznal uredniku „Lučke“ sam Prevzišeni, ko je dejal: Oba lista naj ostaneta, ker imata vsak svojo specialno nalogo. „Lučka“ je splošen verski mladinski list, ki ima za nalogo evharistično vzgojo otrok zlasti potom „Jezusovih dni“. „Angelček“ pa naj postane glasilo Marijinih vrtcev, kar do zdaj še ni — izvzemši člankov g. stolnega vikarja Košmerlja.

Tekma mora biti; drugače ni življenja in list postane plehek. Isto velja tudi za verske liste odraslih. Veliko jih mora biti, če hočemo, da bo v njih življenje in napredek. Tok moaernega časa zahteva to.

P. Krizostom O. F. M.

UREDNIŠTVO

Cvetja z vrtov sv. Frančiška
Vere in življenja,
Glasnika presv. Srca Jezusovega,
Katoliških misijonov,
Salezijanskega Vestnika,
Kraljestva božjega,
Odmeva iz Afrike,
Lučke z neba,
„Naše zvezde“,
„Našega lista“.

Cvetje z vrtov sv. Frančiška

je pričelo izhajati že l. 1880. kot mesečni list za verno slovensko ljudstvo, zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška in je torej najstarejši med sedaj izhajajočimi slovenskimi verskimi listi.

Kakor je red sv. Frančiška razširjen po celem svetu, tako je po celem svetu razširjen tudi njegov tretji red. Kakšen cilj in namen ima III. red, vé vsakdo. Vsakdo pa tudi ve, kako so prav zadnji papeži priporočali to ustanovo. Tako veliki papež Leon XIII. v konstituciji Misericors Dei Filius (30 5. 1883), v okrožnici Auspicato concessum (17. 9. 1882), papež Pij X. v pismu Tertium Franciscalium Ordinem (8. 9. 1912), papež Benedikt XV. v okrožnici: Sacra propediem (6. 1. 1921), papež Pij XI. v okrožnici: Rite expiatio (30. 3. 1926) itd.

Pokorni sveti stolici in dobro vedoč, da je list najmočnejše orožje za širjenje vsake ideje, skušajo sinovi sv. Frančiška po celem svetu širiti vzore sv. Frančiška in III. reda potom lastnih verskih časopisov, ki jih izhaja okoli 200 v vseh jezikih sveta. Kakor hitro pa bo sveta stolica te odločbe in okrožnice umaknila, se bo pokorno umaknilo tudi Cvetje. (Dalje sledi.)

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Lendava. Naši volilci so znova dokazali svojo zrelost. Vse je šlo v najlepšem redi i miri. I tüdi po volitvaj, gda se je zvedelo s kakšov večinov je zmagao g. dr. Klar, so njegovi volilci ostali v tihom zadovolstvi, brez vsakšega haloja. A svojega novoga poslanca so težko pričakùvali pred občinskov hišov. I gda se je te vrno, ga je vnožina zbranih volilcov z navdüšenjem pozdravila z živio dr. Klar, naš poslanec. Gučali smo si, kak divje letanje bi bilo po Lendavi, če bi naši nasprotniki zmagali. Zrelost se pač v vsakšem položaji zna znajti. — Lendava je pa prišla v mirni tir. Vse ide naprej, kak pred volitvami. Samo na nešternij, ki jih težko srečaš na vulici, se vidi nekša potrtost, obvüpanost. Po so lekaj tisti, ki so se šče v nedelo dopoldneva koračili po vulicaj, da oni zmagajo, potom so pa tak sramotno prepadnoli. Gospodje, spametüjte se že ednok i vedite, da lüstvo nešče kričačov, nego delavcov, ki imajo srce za narod. Takšega delavca si je zbralo lüstvo samo v osebi g. dr. Klara, šteromi je zavüpalo svoje glase i ga bo ešče nadale podpiralo.

Beltinci. S koncom junija se zapre hiša č. sester Križark, ki so našo cerkev v tak lepom redi držale i teliko deklin navčile na ročno delo i davale dober zgled celoj fari. Milostivna grofica jih več ne morejo zdržavati, kak dozdaj, ar so po agrarnoj reformi zgübili zemlo i njim ešče ta ne plačana. Naša beltinska fara zgübi veliki kinč, če püsti č. sestre od nas. Jako dobro bi bilo na občini to pitanje vzeti v pretres i je tüdi rešiti. Če bi milostivna grofica hižo poklonili č. sestram, fara bi gotovo prispevala za gordržanje.

V. Polana. Kelenc Jožef Petrov so zdravi šli v šumo težake služit. Tü jih je boži žlak vdaro, govorenje so zgübili i za par vör so vmrli. — Ne vemo ni dneva, na noči, bodimo zato vsikdar pripravleni.

Sobota. V zgodovini Sobote se je to prvič zgodilo. Šlo se je za to, ali slovenska domača, ali pa tüja, horvatska. I jasno je povedala, da je domača, slovenska, kajti 800 grl je glasalo za domačina Slovenca, g. Benka, i samo 9 za proti. To jako dosta pomeni.

Trnje. Vmro je pri nas vrli šolarček Sabotin Martin. Maloga Tineka smo preminočo soboto zakopali. Starišje, ki so naročniki naših listov, so ž njim že peto dete zakopali. Majo samo ednoga sina, ki je v Franciji. Srce Jezušovo naj potolaži žalostne stariše, Tineki pa odpre vrata nebes.

Važno za delavce! Borza dela v Soboti bo od 10. maja t. l. naprej vpisavala tiste delavce, ki so nameravali iti na sezonsko delo bodisi v Francijo ali pa v tüzemstvo, a so zavolo pomenjkanja dela ostali brez zaslužka. Vsem tistim delavcom obojega spola, ki so zaslužka zaistino potrebni i so nameravali letos iti na delo, se priporača, da se do konca jnnija t. l. oglasijo pri Borzi dela v Soboti. Prijave se bodo sprejemale vsaki den samo dopoldne od pol devete pa do dvanajste vüre. Što se žele prijaviti, mora s sebov prinesti svojo poselsko ali delavsko knižico. Knižice morajo biti pravilno izdane, opremlene s slikov i registerskov številkov. Prijave brez knižice, ali z nepravilnov izstavlenov knižicov se ne bodo vpoštevale. — Javna Borza Dela.

Žižki. Dva voznika sta prišla domo z mariborske temnice, Žižek Matjaš, ki je vmoro Horvat-Lešnjekovoga sina z Črensovec i Hozjan Janoš, ki je služo na Štajari i tam vmoro človeka. Hozjan je bio na 20 let obsojeni, 11 je prestao, 9 njemi je pa pogojno püščenih, ar se je dobro oponašao. Istotak se je dobro oponašao Žižkov Tjašek. Iz srca želemo, da bi občini bila na veselje. Hozjana, ki nema nikaj, de mogla občina od hiše do hiše hraniti.

M. Sobota. Preselitev notarske pisarne. Javni notar Jezovšek Vladimir se je preselil s svojo pisarno iz dosedanjih prostorov na Aleksandrovi cesti št. 30 v hišo g. Hahn Izidorja v **Šolski ulici št. 1.**, kjer je imel svojo pisarno g. advokat dr. Sbrizaj.

Šivalni tečaj v Soboti pri č. sestrah, Križova 4. Oprosijo se tiste dekline, štere ščejo pri č. sestraj obiskovati šivalni tečaj, naj se pri njih zglasijo včasi, kak te vrstice preštejo. Že se jih je dozdaj več javilo. Tečaj se začne 15. maja. Vsaka mora s sebov prinesti, ka potrebüje pri šivanji.

Najden penez. V Črensovcih je dao pokrivati svojo slameno streho na štalaj g. Bauer Šamuel, gostilničar. Pri pokrivanje je najšeo pokrivač okroglo 1700 starih plavih neštemplanih vogrskih koron i par koron bolševiških. Nekak je skrio te peneze sem gotovo za časa bolševikov i mogo prle mreti, kak bi je zdigno. Najbole čüdno pri celoj reči je to, ka čeravno je teliko let kapao dež na streho, je penez popolnoma čisti ostao.

Belo zastavo si je zaslužila občina Žižki. To pa zato, ar je z te občine 90% glasalo i to vsi na g. dr. Klara izvzemši ednoga glasa. Za madjarske oblasti je že ednok dobila občina belo zastavo, gda je ravno tak krasno glasala na „néppárt“, na krščansko lüdsko stranko.

Ka ne sme sfaliti po volitvaj? Lübezen. To Bog zapovedava. Vsega obsojenja vredno je, da so tisti, ki so zgübili, preklinjali i se norčariji. Pozabite na volitve, te so minole, nikdar pa ne mine Gospodova zapoved od lübezni. Lübite se med sebov.

Kak so Odranski dečki glasali? Edna čupora odranskih dečkov je šla dnes tjeden na volišče. Gda je srečala g. Hajdinjaka, njemi je dala sledečo izjavo: „Idemo volit po recepti vaše bivše stranke, štera je zemlo delila nej potrebnim, nego vrednim.“ I glasali so na g. dr. Klara.

D. Bistrica. Jako je sram nešterne, ki so svojo reč pojeli pri volitvaj. Pa to sramüvanje je že dobro znamenje. Ne najmre grše reči, kak komi reč dati i te ne držati. Nešterna naša dekla, štero so starišje hüdo meli zavolo nekšega znanja, je v Žižke potegnola k svojemi rodovi. Tü pa se je spozabila z rodbinske lübezni i je odnesla z hiše en robec. Gda so jo zasledüvali oškodüvani, je robec v grabo vrgla.

Pozdravla podpisana vso svojo rodbino, očo, sestre, celo bedeniško faro i v njoj gosp. plebanoša Faflika — Vera Trplan v Beogradi.

Nastavlene so iz bednostnoga fonda za vučitelice: gdč. Kelenc Vera iz D. Bistrice v Gaberje i gdč. Kolenko Marica iz Črensovec, ki je bila dozdaj na upravi naših listov, v Lendavo. Želemo obema obilo uspeha. Čestitamo.

Črensovci. Prosvetno društvo ma sestanek za dekle v nedelo 19. maja po večernici. Govorita vlč. g. Zadravec Matija župnik i gdč. Boža Lutar vučit. abit. Vse vablene!

Kratke novosti.

25 letnica angleškoga krala. Maja 6. se je začela velikanska proslava na čast Jürji V., angleškomi krali na spomin, ka že 25 let lada veliko svetovno državo Anglijo. Nad vse lepe slovesnosti se bodo obhajala po vseh deželaj angleške krone.

Francoski min. predsednik ponesrečo. Flandim francoski min. predsednik se je ponesrečo pri automobilnoj vožnji v svoj rojstni kraj, kje je župan i je teško ranjen.

V varaši Los Angeles je nekši cirkos vodo slone za reklamo. Ar pa so se živali otrüdile, so se vlegle po cestaj ravno na tramvajski tir k počitki. Ne so jih mogli spraviti z mesta, dokeč so si ne počinili, tak je železnica mogla par vö stati.

Trančar:

Od Črensovec.

(Istinska pripovest.)

Pri Lajčovij so meli žganjaro. Tak v zimi, gda nega jako drügoga dela, so lüdje hodili žgat. Pri takšij prilikaj so radi hodili vertovje „vojs“ i so si dugo v noč znali pripovidavati edno pa ovo, kak že to znajo, posebno či so malo „v njem“.

Ednok sam šo tüdi jaz ta. Lajčov Vanek me je zezvao. Bio sam star nekak deset let. V zakajenoj kuči so sideli možacje i pomali pili, müva z Vanekom sva pa kürila.

Münjašov Mijao so že preci navkriž gledali, gda so jih pritrücali drügi, naj kaj pripovidavlejo. Branili so se, ka rekši nikaj ne vejo, nazadnje so si pa li nažgali pipo, pogutnoli eden štamprlin plaviša i začnoli:

„Zdaj vam pa povem edno istinsko pripovist. Moj dedek, Bog njim daj dobro (pri tom so se Mijao vseknoli) so to pravili, njim pa so povedali dedek, ka so čüli to od dedeka njüvoga prededeka.

Zgodilo se je to pred vnogimi, vnogimi leti tü, kak je zdaj ta ves. Te je šče tü nej bilo vesnic, nej njiv, nej pašnikov, liki samo goušče, püšče i edno jezero. Lüdje so drügo nej delali kak pasli marho, lovili divjačino po gouščaj i jeli meso. Bili so poganje i molili so sunce, mejsec, strelo božo i vnožino drügij stvarij.

Tak sta te pasla ednok ravno tü, kak je zdaj ta ves, stari Jünec i mali Bikec ovce. Lüdje so se najmre te nej znali za Števane, Janoše i drügo, kak mi. Dali so si imena po marhi i divjačini.

Stari Jünec so že skoro nikaj nej vidli, tak so bili stari. Tüdi hodili so že žmetno. Najraj so ležali pod hrastom nasredi pašnjeka. Bikec pa je bio šmrklavec, kak so že takši kenjerešje, ki drügoga nevejo, kak škodo delati.

Čreda se je pasla dugo lepo, kak se dostaja. Nikdar je nanč edna ovca nej sfalila. To je bilo vse dobro, dokeč je bila tam paša. Jünec so pasli čredo, Bikec pa je norije vganjao.

Pa se je zgodilo, ka je zmenkalo paše. Drügi pastirje so odegnali črede v drüge kraje. Kakpa, či se tak dugo pasejo birke na ednom kraji, že morejo pojesti nekaj, kakšte je.

Jünec so sedeli pod hrastom i se čemerili, ka so ovce blejale i so se nej štele pasti. Zvali so Bikeca, ka bi šo vračat. Bikec je pribežao od neket raztrgani i zamazani. „Dedek, dedek!“ je brečao oddeleč, „znate, ka sam vido. Takše lüdi, ka majo rdeče oči. Tüse idejo. Ženiva birke inan, ovak nama je vkradnejo.“

„Ka boš se rusto tü, ti šmrkeo,“ so se čemerili Jünec, „tü do se pasle, kak se pasejo že treseti let.“

„Dedek, pa paše nega več“, je pravo Bikec.

„Tiho boj, pa idi vračat!“

„Dedek, v Mladje je ženiva, tam je bouša paša i lidje z rdečimi očmi tam ne najdejo birk.

Dičak je šteo dopovedati staromi, pa zobstom. Jünec so ležali pod hrastom i tožili poganskim bogovom: „Oj ti Drutoš, bog črejde, razsvetli jo, ka nede vujdavala s toga kraja. Garv, bog vojne, vdari toga šmrklavca, ka nede tak nori i hüdoben.“

Bikec je gledao, gledao Jünca, pa se je nazadnje navolo i odišeo za ovcami. Liki birk je nej več vido. Oddaleč pa je zagledno kosmate lüdi z rdečimi očmi, kak so klali birke i pili krv. Bežao je nazaj: „Dedek, dedek, lüdje kolejo ovce.“

Pa dedek so ga nej čüli. Tiho so sedeli i se molili k bogi, naj odvrne kaštigo od črejde. Kosmati lüdje pa so jiva zaglednoli i z velkim kričanjom bežali proti njima.

„Beživa, dedek, bujejo naj“, je proso Bikec.

Jünec pa so mirno djali: „Bog Garv de naj čuvao.“

Kosmati lüdje z rdečimi očmi so prišli. Bikec je odbežao sam, gda je vido, ka stari nešče nikam iti. Oddeleč je gledao, kak so zakürili ogen i pekli meso Jünca, štero so rezali z živoga tejla. Bikec je metao kamenje, ka bi je pregnao, pa je večkrat zadjo ranjenoga Jünca. Stari so mislili, ka njij lüča i z čemerov so ga preklinjali v zadnjoj vöri.

Lüdje so pojeli Jünca, odegnali črejdo. Bikec je ostao sam žalosten. Pa nej bio dugo sam. Prišli so pa lüdje, lejpi, mirni. Bili so krščeniki. Tüdi Bikeca so glizdaj spreobrnoli. Dobo je ime Marko. V njega se je zalübila hči njüvoga poglavara, lejpa Mankica. Vzéla sta se i dugo srečno živela. Tam, ge so strašni lüdje raztrgali Jünca, sta postavila križ iz tistoga hrasta. Poleg sta pa posadila čerenso v spomin na zdavanje. Pomali je tam nastanola ves. Dugo so jo zvali Sveti križ pri Jezeraj. Liki, gda so bili lüdje že bole mirovni, so postavili namesto križa cerkev. Čerensa je pa že jako velka zrasla. Pomali so lüdje začnoli zvati ves Čerensovci, kak je to šče dnesden. Tiste pa, ki so živeli v Čerensovcaj i okoli, so zvali za Marke.“

Stari Mijao so poglednoli po lüdej i se razčemerili, gda so vidili, ka že vsi spijo.

„Pa te ka bi njim človik kaj pripovidavao“, so se čemerili i nagnoli slatinsko kanto, ka je žganica zaklokotala po guti, tak ka so se stari Lajči prebüdili. Tüdi drügi so se obüdili.

„Ka je, ka?“ je pitao eden zesna.

„Domo de trbelo iti“, so se čemerili Lajči.

„Ja, te pa zbogom.“

Odišli smo vsi. Meni se je pa tisto noč sploj senjalo od starij pa mladij pasterov kak so vsi meli rogle i se pehali, črejdo so pa trgali lüdje z rdečimi očmi i kosmati po tejli.

Ob zaklučki sv. leta v Lourdesi se je zbralo prek 250 jezero romarov iz celoga sveta. Zastopnik sv. Oče je bio kardinal Pacelli. Takše slovesnosti Lourdes je ešče ne vido.

V protivörskij državaj odstranjüjejo križe ne samo iz šol, nego tüdi iz uradov. V ednom kraji je bila pozvana edna delavka za svedoka na sodnijo. Kda jo je sodnik pozvao za prisego, se je zglednola okoli i pitala: „Pred kom pa naj prisegnem? Ali pred vami, ki ste tüdi človek kak jaz?“ Sodnik njej je povedao, če ne prisegne, bo ostro kaštigana; ona pa potegne iz žepa číslo, prime za križec i pravi: „Tü je tisti, pred šterim lehko prisegnem.“ Vsi lüdje, šteri so bili v dvorani, so toj preprostoj ženici ploskali k njenoj vernoj odločnosti.

Razstava v Brüsli. V glavnom mesti Belgije, Brüsli, se je odprla razstava, na spomin 100 letnoga obstoja Belgije. Razstava je koštala vnoge milijone, a je tak lepa, da prekosi vse dozdajšnje svetovne razstave. En milijon lüdi iz celoga sveta se je prijavilo, da obišče razstavo. Neka posebnost je edna soba, štera je 150 metrov duga i 60 metrov široka. Na razstavi je postavlena tüdi lepa cerkev i stari Brüsel, kak je pred 100 leti zgledao. Lüdje v njem so oblečeni, kak so se pred 100 leti nosili.

Vmor v Lučah. Krištof Emila, 28 letnoga šumara na veleposestvi ljubljanskoga škofa je neki divji lovec vmoro. Vmorjeni je bio dober človek.

Čuden bolnik.

Saj je imel grozno vročino, kar kuhalo ga je: 40° približno, včasih več, včasih manj. Kdo bi dvomil, da se mu je že mešalo, da je že blizu groba. Pa saj „normalen“ človek kaj takega res ne bi govoričil. To je res nekaj izrednega. Le poslušajte: ves je bledel in krvavel od vročine; oboje se je čudovito prelivalo, pa je govoril nezaslišane stvari:

„Gledam svete kraje. Veličastne, ogromne. Slovesno blagoslovljene, celo posvečene. Tik poleg cerkve spe umrli, čakajoč veliki dan vstajenja. Dolga stoletja teko. Zdaj jih navadno že ločijo, vrgli so mrtva telesa proč od Gospoda, ki živijo beli hostiji. Pa ločiti jih ne morejo: Gospod pozna svoje po imenu. Vse bo poklical, ko bo prišel „Njegov dan“, kakor pastir svoje ovce, kakor Oče svojo deco, brate in sestre . . .

Oskrunjajo svete kraje, onečaščajo, rušijo, kopljejo v krvi, krčijo, vničiti vendar ne morejo.

Naj se le trudijo, naj brišejo posvečene kraje s površja zemlje, naj uničujejo svete predmete, morijo naj svete osebe: Tem več svetih krajev ustvarjajo, zakaj Duh, ki plove nad zemljo, zre svete prostore, kjer spe telesa, blagoslovljena z vodo, posvečena s svetimi besedami in olji, blesteča v siju Telesa Boga-človeka, ki je edina dušna hrana, ki nasiti . . . Kakor je na najtemnejšem nočnem nebu največ zvezd, tak na zemlji, kjer borbeno protiboštvo hoče uničiti vse svete kraje, ti tem bolj vstajajo. Gledam prostor, vesoljni zemljekrog, ki trepeče v radostnem pričakovanju zadnjega najlepšega, najsilnejšega krsta, božjega Duha ob koncu svetá v prenovljenje v last zveličanih . . .

Prostor bo vedno ostal, ker nosi pečat večnosti. —

— —

Ideja, misel časa pa je pred idejo prostora, zato bo tudi prej izginila . . .

Prisluškujem utripanju srcá Cerkve, poslušam božjo Besedo, kakor jo Ona oznanja, vsak dan, v svojem letu:

V začetku besede najsilnejšega preroka, največje luči sence stare zaveze: Izaja gleda Devico, ki rodi Boga-človeka, ki na križu trpi. Orjaški evangelist, ki lomi gozd stoletij in sili k Pričakovanemu, tako, da še svoje ime zamolči ob Njegovem prihodu, Gospodu Jezusu, Bogu-človeku, Vladarju vesoljstva.

Lingua mea calamus scribae, velociter scribentis. Moj jezik je kakor peropisarja, ki hitro piše — po narekovanju preroka.

Prerokbe se dajejo vernim, nevernim pa znamenja, čudeži. Cerkev, najvernejša začenja svoje leto z največjim prorokom . . .

Ko pa pride Gospod, postane tak „majhna“, da preda besedo velikanu Pavlu, dasi Njegovo ime dobesedno pomeni „majhen“. Da, vsi Pauli — majhni, pred gospodom Bogom . . .

Pavel govori ves čas, do začetka posta, on najbolje ve razlagati postavo svobode gospoda Jezusa, ki je na svet prišel.

Začenja se delo odrešenja, najsilnejša doba v zgodovini človeštva, zato Cerkev čita prve knjige o svetu, Mozesove in naprej. Spomni se, človek, odkod si, kam greš, Tvoj Bog je velik, biva v nedostopni luči. Telo zdaj krsti, da zatreš slabosti, dvigneš duha, najdeš moč in plačilo. Da boš smel vsak dan bolj razumeti svetlobo veselega oznanila, evangelija. Vmes naj udari prerok najgloblje žalosti, Jeremija, naj joče, naj zastoče nazadnje v najsilnejših žalostinkah . . .

Pa gospod je vstal! Aleluja! Duh Njegov bo prišel, začne se borba prve Cerkve v apostolskih delih in zadnje v skrivnem Razodetju. Še ostali apostoli naj prečitajo svoja ognjena pisma, ss. Jakob, Peter in Juda.

Sveti Duh je prišel, začelo se je brezkončno vladarstvo, ne, zaenkrat komaj zemeljsko, judovsko, zato prisluškujemo knjigam krajev, vladarjev, ki krasne misli rodé, zato poslušamo knjige: Salamonovih pregovorov, Pridigarja, Modrosti in Siraha; baš v sredi med temi pa — svetek, „Marijinega Vnebozetja“, zato se naslajamo ob najsilnejši „Pesmi vseh pesmi,“ ob odmeru opojne združitve z Ljublenim, v nebesih. — Vse bolj živo nam vstaja v spominu naše življenje na zemlji, njegovo trpljenje in tolike pozabe na blesteči križ . . .

Trpeči Job nam prevzame besedo z jezika in seja s svojimi primerami v deželo Egipta, kjer smo v začetku posta robovali, nato Tobija iz mezopotanske sužnosti na drugem koncu naše prave, obljubljene dežele; z njim Judita, bojevita doma proti lačnemu tujcu, in Estera zopet v tujini, v tuzemski domovini. Nazadnje udarijo Kovači Makabejci, zadnji pred Gospodovim prihodom v novi zavezi, kakor apostolska dela po prihodu Duha, po Gospodovem odhodu . . .

Ezekiel in Daniel z dvanajsterimi „malimi“ poroki pa znova pripravljajo prehod v novo cerkveno leto: konec in začetek brezkončnega prstana se družita . . .

Tak slišim iz dobe v dobo, iz časa v čas, vsak dan pa čitam najsilnejše molitve, najlepše pesmi, ki jih Cerkev vsak teden vseh 150 izlije v duhovnih dnevnicah, jaz pa vsaj par vsak dan zavžijem v luči evangelija, ki tudi ne pozna ne začetka, ne konca: „Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.“ —

Začenjam s psalmi, trepečem v njih polnosti in se borim, mirim pa se v luči „veselega oznanila“, evangelija . . .

Gledam nov dnevnik: začenja ga psalm, sreda kipi od besedi, stare ali nove zaveze, kakor hoče pač čas, vse pa vodi v pravo smer evangelij, končuje zopet psalm.

*

Joj, v zraku sem zagledal strašne ptice, nepremično brzeče ravnotak na morju in na suhem. Zaslišal sem orjaški glas, ki je razrušil vse meje, ki je poletel do koncev zemlje. Bliskovito je ustvarjal en prostor, časa vničiti ni mogel, le stopnjeval ga je do najmanjše potankosti. Da, ker čas vničiti zamore — samo Bog, njemu čast in hvala v vekov veke! Takrat bo nastopila večna sedanjost, le dva prostora: nebo in pekel, dva pola večnosti . . .“

Tako je bledel bolnik.

Vsi so obupali nad njegovo ozdravitvijo . . .

Sedaj.

Kakor na vseh vernih mrtvih dan
električne luči preprezajo mesto,
kakor vseh živih klic glasan
v onostranosti svetlost kažejo cesto?
Kakor bi ogromne kresnice vstale
pred strašnim, Gospodovim dnevom?
Tu in tam so zatrepetale,
naj bi zbežali pred dnevom?

V autih, vlakih in aeroplanih hlepimo
za ciljem: za polno slastjo —
za vsem stvarstvom, le pred Bogom bežimo,
ne čutimo niti — že tukaj pekló. —

Gibanje prosvete.

„Mlinarjev Janez“.

V Črensovcih je 22. apr. t. l. ponovilo naše prosvetno društvo „Mlinarjevega Janeza“. Vsebina je vzeta iz l. 1456, ko je živel zadnji celjski grof Urh. Rodovina Celjskih grofov sega daleč nazaj. L. 1322. so umrli na Koroškem grofje Vovbrški. Njihov sorodnik, poznejši grof Celjski, je podedoval po grofih Vovbrških Celje. V njegovo last je prišla okolica in tako tudi vasica Teharje. Friderik Bavarec, nemški cesar, je povzdignil Friderika I. v grofa.

Ta rodovina se je zelo odlikovala v bojih proti Turkom. Radi zaslug se je pomnožilo njih premoženje z Varaždinom in z Hrv. Zagorjem. Z ženidbami so dobili še Posavje in del Hercegovine. Tako se je povečala njihova moč, da je habsburško vladajočo dinastijo zajel strah pred mogočnimi Celjskimi grofi. Nemci so grofom napovedali vojno, toda mogočen celjski grad jih je ščitil pred germanskimi napadi. L. 1436. so bili povzdignjeni v državne kneze. Kot taki so imeli še večji vpliv na nemški dvor in so v zgodovini Jugoslovanov igrali zelo važno vlogo. Zadnji grof Ulrik II. — ljudstvo ga je po domače imenovalo Urh — je pregovoril kralja. Postuma, da je namesto Hunjadija imenoval njega za ogrskega namestnika. Zato so ga Madjari po bitki pri Beogradu l. 1456. ubili.

Urh — kakor ostali graščaki — so počenjali strašne orgije nad podložnim prebivalstvom. Nekoč je nameraval ugrabiti Marjetko, hčerko teharskega župana, ki je bila zaljubljena v kmečkega fanta, Mlinarjevega Janeza. Ko jo je zasledoval s svojim ugleduhom, so ga ujeli Teharčani in ga prisilili, da jih je povzdignil v plemski stan. Mlinarjevega Janeza pa so izvolili za načelnika. Ko so Turki oblegali Beograd, so tudi Teharčani pod Janezovim vodstvom hiteli Madjarom na pomoč. Ker se je Marjetka bala pohotnega grofa, je preoblečena v vojaško uniformo — kot incognito spremljala Janeza z njegovo četo. V bitki pri Beogradu sta bila oba ujeta in odpeljana na Turško, odkoder ju je rešil duhovnik Etiko in ju med potjo domov poročil. Urha ni bilo med živimi, ko sta se vrnila. Namesto mogočnega gradu pa so kipele proti nebu razvaljine, med katerimi so v poznih pomočnih urah prhutali čuki in sove.

Vsa igra je prepletena s priprostimi narodnimi motivi in pesmijo. Prav radi tega je režija silno otežkočena in izvedba posameznih prizorov naravnost težka. Zato se je skozi pogrešal pravi kontakt med posameznimi igralci in zborom. Pravega prelivanja med govorom in igralci ni bilo. Pesem, kot taka, pa je bila dobro pripravljena.

Vso režijo je vodila gd. Böži Lutarjeva, ki je kljub oviram in naporom podeželjskih odrov dosegla zadovoljiv uspeh. Mlada učiteljica kaže posebno talent v petju. Čestitamo! Pred igro pa je pod vodstvom g. upravitelju Križmana zaigrala žižkovska godba par lahkih in par kompliciranih, modernih komadov. To godbo lahko postavimo v katerokoli naše mesto, pa Žižkom ne bo delala sramote.

Bolezen stržena na vinski trti.

Ostali znaki te bolezni so še:

1. Vinogradi hirajo. Trsje zaostaja v rasti. Poganjki in medčlenki pri poganjkih so včasih skrajšani, lubje je razcefrano. Očesa poganjajo nepravilno.

2. Barva listja je bledikasta, po nekod tudi rjavkastordeča, listje pogosto skodrano.

3. Bolezen se vleče neopaženo leta in leta, dokler ne naenkrat vidno izbruhne v gotovih središčih v vinogradu. Trte rodijo malo, ali skoraj nič, cvetje se usiplje.

Da se prepreči širjenje te nevarne bolezni je potrebno:

1. da se izkrčijo trte, pri katerih se je ugotovila ta bolezen in na mestu sežge;

2. da se v dvomljivih slučajih pošlje potom občine ali sreskega načelstva trsni materijal, posamezne okužene dele ali najbolje celo trto s koreninami vred v zaprti posodi banovinski kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru in istočasno tudi enološki postaji v Vršcu v preiskavo. Preiskava in pošiljka je brezplačna in prosta vsakega kolka. O pošiljatvi naj se radi evidence obvesti tudi kraljevska banska uprava;

3. da se pri krčenju obolelih trsov korenine preveč ne ranijo, ker pridejo sicer klice bolezni v zemljo in povzročajo tam novo okužitev;

4. da se pri rezi sumljivih vinogradov rezilno orodje pogosto razkuži v čistem alkoholu. Paziti je tudi pri kopi, da se trta ne rani in ne prenaša z orodjem klice te bolezni.

Ker se prenaša bolezen stržena zlasti iz okuženih trsnic, bo kraljevska banska uprava v bodoče posvetila vso pažnjo, da se cepljenke iz okuženih krajev ne bodo razpošiljale in bo ves trsni materijal pred prodajo strogo pregledala in šele nato dovolila prodajo. Vinogradniki naj odklanjajo vse cepljenke, ki niso prvovrstne in dobro zaraščene, ker so ravno slabo zaraščene cepljenke za infekcijo posebno dovzetne.

PREKOSNICE.

Trnarčar: Že ne vem, kak naj glasam. K šterojkoli stranki idem, vsele zgübim. Gda sam na g. Faflika glasao, je dobo Hajdinjak. Sam si mislo, zdaj pa li gvinam, pa bom na Hajdinjaka glasao. Pa sam pa zgübo.

Žižkanje: Vi Trnarčarje gledajte nas Žižkanje. Gde smo mi, tam je zmaga. Pri občinskih volitvaj smo zmagali i zdaj pri državnih tüdi. Mi žižkanje se prave poti držimo, zato nikdar ne zablodimo.

Pošta.

Šerüga J. Pečarovci. Hvala za pozdrav. Naročnino sprejeli. Popravi falingo, zgüblene naročnike dobi nazaj, zdaj do koštale samo 16 Din. Novine do novoga leta. — **Drvarič Jožef, Bogojina.** Ček smo ti poslali, sveto mešo v tvoj namen opravili. — **Horvat Franc, Bogojina.** G. vrednik so sami odnesli naslove Novin v tiskarno pa naročili ešče več komadov i ešče posebno oprosili, naj vse taki pošlejo. Kakša roka je mogla to preprečiti, ka ravno Bogojina ne dobila teh lepih Novin, ešče ne smo dognali. Naknadno smo poslali Casari i tebi tüdi. — **Kozar Štefan, Martinje 14.** Nam je javleno, da te samo eden komad Novin meli. Zdaj, gda ste več prosili, Vam dvoje zaostane pošlemo i odsegamao dobite telko, kelko želete. V pisavi se je mogla pomota zgoditi. — **Zima Martin, Verdet, Francija.** Novine koštajo na mesec 6 Din. V tiskarni smo naročili, naj je redno pošilajo i to, naj je že v sredo odpošlejo.

V DOLNJOJ LENDAVI
SCHWARTZ i GROHS
trgovcoma se vinska trgovina razpüsti. V kleti imajoče vino se po dnevnoj ceni dobi.

Vajenca išče pekarna v Črensovcih. Vajanec mora biti dobro vzgojen i iz poštene drüžine.

Licitacija gramoza

za leto 1935/36 se bo vršila
dne 21. maja 1935.
ob 9. uri v pisarni sres. cestnega odbora v M. Soboti.
Vsa pojasnila dobijo interesenti v pisarni cestnega odbora

M. Sobota, 2. maja 1935.

Načelnik: **HARTNER** l. r.

Novine izhajajo vsaki četrtek za prišestno nedelo. — Za tiskarno Balkányi Ernest, Dolnja Lendava. — Izdajatelj in urednik: Kleki Jožef, župnik v pok.